

MATERIAŁY BUDOWLANE	N O R M A B R A N Ż O W A	BN-83
	Materiały ogniotrwałe Gliny ogniotrwałe	6761-05
		Zamiast BN-75/6761-05
		Grupa katalogowa 0820

1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy są wymagania, jakim powinny odpowiadać gliny ogniotrwałe stosowane do produkcji materiałów ogniotrwałych, dostarczane w postaci kopaliny.

2. Podział

a) rodzaje — zależnie od obszaru występowania różni się trzy rodzaje glin: jaroszkowskie, opoczyńskie i lubuskie,

b) gatunki — zależnie od ogniotrwałości zwykłej różni się cztery gatunki glin: G1, G2, G3, G4.

3. Wymagania — wg tablicy.

4. Wygląd zewnętrzny. Glina ogniotrwała nie powinna zawierać zanieczyszczeń w postaci skupień margla,

związków żelaza, okruchów węgla, drewna i zanieczyszczeń zewnętrznych wynikających z wadliwego transportu i przechowywania.

5. Wielkość partii, liczba i sposób pobierania próbek — wg PN-71/H-12004.

6. Ocena partii. Partię należy uznać za zgodną z wymaganiami normy, jeżeli badania wg p. 3 dały wynik dodatni. W przypadku ujemnego wyniku któregoś z badań, należy przygotować dodatkowo dwie próbki laboratoryjne i powtórnie przeprowadzić badania.

Jeżeli powtórne badania dadzą wynik dodatni, partię należy uznać za zgodną z wymaganiami normy.

Wymagania	Gliny jaroszkowskie				Gliny opoczyńskie		Glina lubuska	Metody badań wg
	G1	G2	G3	G4	G3	G4	G4	
Strata prażenia, %, max	11÷14	11÷14	8÷12	8÷12	9÷11	9÷11	6÷11	PN-69/H-04154
Zawartość Al ₂ O ₃ po wyprażeniu, %, min	37	35	29	23	30	28	22	PN-69/H-04154
Zawartość TiO ₂ po wyprażeniu ¹⁾ , %	1	1	2	2	2	2	2	PN-69/H-04154
Zawartość Fe ₂ O ₃ po wyprażeniu, %, max	2,3	2,6	2,8	3,2	2,6	3,1	2,5	PN-69/H-04154
Ogniotrwałość zwykła, sP, min	175	173	169	165	169	165	165	PN-79/H-04177
Zawartość ziarn o średnicy powyżej 0,06 mm, %, max	2	3	6	10	3	7	15	PN-75/H-04188

Przy wysyłce glin dostawca obowiązany jest podawać nazwę kopalni.
¹⁾ Nie jest warunkiem odbioru.

K O N I E C

Informacje dodatkowe

Zgłoszona przez Instytut Materiałów Ogniotrwałych
 Ustanowiona przez Dyrektora Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Podstaw Technologii i Konstrukcji Maszyn TEKOMA
 dnia 29 grudnia 1983 r. jako norma obowiązująca od dnia 1 stycznia 1985 r.
 (Dz. Norm. i Miar nr 16/1984 poz. 35)

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę — Instytut Materiałów Ogniotrwałych.

2. Istotne zmiany w stosunku do BN-75/6761-05

- określono oddzielnie zawartość Al_2O_3 i TiO_2 ;
- wyeliminowano gliny bolesławieckie;
- wprowadzono glinę lubuską;
- uzupełniono informacje dodatkowe.

3. Normy związane

PN-71/H-12004 Materiały ogniotrwałe. Pobieranie i przygotowywanie próbek z surowców, mlew i mas
Pozostałe normy związane podano w tablicy.

4. Normy zagraniczne

CSRS ČSN 726102 Žarovzdorné napálené plastické zaminy. Jakost
WRL MSZ 5901-62 Tüzallo nyersanyagok. Nyers és égetett tüzallo agyagok

5. Charakterystyka glin — wg tablicy.

Rodzaj gliny	Jaroszowska				Opoczyńska		Lubuska
Obszar występowania Formacja geologiczna Skład mineralny Charakterystyka	Strzegom trzeciorzędowa kaolinit (60÷77%) skaleń (7÷15%) kwarc (5÷15%) gliny bardzo plastyczne współwystępujące z węglami brunatnymi				Opoczno dolnojurajska kaolinit (50÷53%) illit (25÷33%) kwarc (17÷20%) gliny plastyczne o charakterze łożupkowym występujące wśród poziomów rudnych		Żary trzeciorzędowa kaolinit (40÷50%) illit (25÷40%) kwarc (15÷25%) średnio plastyczne
Temperatura spiekania Wilgotność złożowa Kopalnie	1300÷1350°C około 22% Halina-Edmund (bardzo plastyczne) Stanisław (plastyczne)				1200÷1250°C Zapniów Rozwady		1150÷1250°C Łęknica Małomice
Gatunki	G1	G2	G3	G4	G3	G4	G4
Średni skład chemiczny, %							
Strata prażenia	11÷14	11÷14	8÷12	8÷12	9÷11	9÷11	6÷11
SiO_2	54÷56	54÷59	61÷64	62÷68	59÷63	61÷63	53÷63
Al_2O_3	37÷40	36÷39	29÷35	25÷30	29÷33	29÷31	20÷27
Fe_2O_3	1,5÷2,4	1,3÷2,7	1,8÷2,9	2,2÷3,3	1,5÷2,6	1,5÷3,2	1,5÷2,5
CaO	0,3÷0,6	0,4÷0,6	0,3÷0,6	0,3÷0,5	0,2÷0,3	0,2÷0,4	0,2÷1,2
MgO	0,3÷0,5	0,3÷0,6	0,3÷0,5	0,2÷0,4	0,3÷0,7	0,4÷0,8	0,5÷1,1
K_2O	1,2÷1,9	1,4÷2,4	1,3÷2,0	1,2÷2,2	1,9÷2,4	2,2÷2,6	0,8÷1,5
Na_2O	0,05÷0,15	0,05÷0,15	0,05÷0,15	0,05÷0,15	0,05÷0,10	0,05÷0,10	0,1÷0,2
TiO_2	1,0÷1,2	0,9÷1,2	1,4÷2,0	1,7÷2,1	1,6÷2,0	1,4÷1,9	1,6÷2,1
Skurczliwość wysychania, %	6÷9	6÷9	6÷9	6÷9	4÷6	5÷8	6÷8
Skurczliwość wypalania w temperaturze spiekania, %	8÷12	8÷12	8÷12	8÷12	7÷11	9÷12	7÷12
Porowatość otwarta w temperaturze spiekania, %	2÷6	2÷6	2÷6	2÷6	2÷5	2÷5	4÷10